

FOR 1994-11-18 nr 1020: Forskrift om sertifisering av fjørfevirksomheter.

DATO:	FOR-1994-11-18-1020
DEPARTEMENT:	LMD (Landbruks- og matdepartementet)
AVD/DIR:	Avd. for matpolitikk
PUBLISERT:	Avd I 1994 1836
IKRAFTTREDELSE:	1994-11-18
SIST-ENDRET:	FOR-2004-01-09-77
ENDRER:	FOR-1946-09-27-1
GJELDER FOR:	Norge
HJEMMEL:	LOV-2003-12-19-124-§33, LOV-2003-12-19-124-§36, FOR-2003-12-19-1790

INNHold

Forskrift om sertifisering av fjørfevirksomheter.

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1. Formål og virkeområde

§ 2. Definisjoner

Kapittel II. Sertifisering

§ 3. Sertifisering

Kapittel III. Avsluttende bestemmelser

§ 4. Utgifter

§ 5. Dispensasjon

§ 6. Straff

§ 7. Ikrafttredelse

Bilag A. Vilkår for sertifisering av virksomheter for fjørfe

I. Rutiner for saksbehandling ved søknad om sertifisering

II. Krav til anlegg og drift

A. Virksomheter for avl, formering og oppdrett

1. Anlegg

2. Drift

B. Rugerier

1. Anlegg

2. Drift

III. Generelle regler om helsekontroll

IV. Krav til sjukdomskontroll

Forskrift om sertifisering av fjørfevirksomheter.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 18. november 1994 med hjemmel i lov av 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 33 første ledd, jf. § 36 andre ledd, jf. delegeringsvedtak av 19.

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1. Formål og virkeområde

Formålet med forskriften er å forebygge spredning av smittsomme dyresjukdommer gjennom fastsettelse av dyrehelsemessige krav for frambud av levende fjørfe og rugeegg fra fjørfevirksomheter.

§ 2. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

fjørfe: høns, kalkuner, gjess, ender, rapphøns, vaktler, fasaner, perlehøns, duer og strutsefugler (Ratites) som oppdrettes eller holdes i fangenskap med henblikk på avl, produksjon av kjøtt eller konsumegg, eller levering av vilt til utsetting,

rugeegg: egg lagt av fjørfe og beregnet på utruging,

driftsenhet: et anlegg som omfatter en eller flere virksomheter som anvendes til oppdrett eller hold av fjørfe,

virksomhet: en driftsenhet eller en del av en driftsenhet, som ligger på samme sted, med ett av følgende aktivitetsområder:

- avlsvirksomhet: produksjon av rugeegg beregnet til produksjon av avlsfjørfe
- formeringsvirksomhet: produksjon av rugeegg beregnet til produksjon av bruksfjørfe
- oppdrettsvirksomhet: oppdrett av fjørfe inntil oppverping til avlsfjørfe eller konsumeggproduksjon
- rugeri: utruging og klekking av rugeegg og levering av daggamle kyllinger,

flokk: alt fjørfe med samme helsestatus som holdes i samme rom eller i samme innhegning og utstyr en zooteknisk enhet. For oppstallet fjørfe: alt fjørfe som deler samme luftrom,

offentlig godkjent laboratorium: et laboratorium som er godkjent av Landbruksdepartementet til å utføre de diagnostiske tester som er angitt i denne forskriften.

0 Endret ved forskrift 31 des 1998 nr. 1494 (i kraft 1 jan 1999).

Kapittel II. Sertifisering

§ 3. Sertifisering

Det er kun tillatt for virksomheter å framby levende fjørfe og rugeegg dersom virksomheten er sertifisert av Mattilsynet. Virksomheten kan sertifiseres for en av følgende kategorier av fjørfe: høns, kalkun, svømmefugler, strutsefugler og annet fjørfe.

For å bli sertifisert må eieren godtgjøre at virksomheten oppfyller vilkårene fastsatt i denne forskriftens bilag A, del II, III og IV.

Mattilsynet kan trekke sertifikatet tilbake midlertidig eller permanent dersom virksomheten ikke tilfredsstiller krav fastsatt i denne forskriften, eller dersom det er mistanke om smittsom fjørfesjukdom i virksomheten.

Rasefjørfebesetninger skal ikke sertifiseres etter denne forskriften. I tvilstilfelle avgjør Mattilsynet om en besetning skal sertifiseres etter bestemmelsene i denne forskriften, eller være underlagt de bestemmelser som gjelder for rasefjørfebesetninger.

0 Endret ved forskrifter 31 des 1998 nr. 1494 (i kraft 1 jan 1999), 9 jan 2004 nr. 77.

Kapittel III. Avsluttende bestemmelser

§ 4. Utgifter

Utgifter i forbindelse med sertifisering, herunder tilsyn og prøveuttak etter bestemmelsene i bilag A er det offentlige uvedkommende, med mindre annet er bestemt av Mattilsynet.

0 Endret ved forskrifter 10 jan 1996 nr. 56, 9 jan 2004 nr. 77.

§ 5. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

0 Endret ved forskrifter 31 des 1998 nr. 1494 (i kraft 1 jan 1999), 9 jan 2004 nr. 77.

§ 6. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller bestemmelser og vedtak gitt i medhold av den, er straffbart i henhold til matloven § 28.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 77.

§ 7. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 27. september 1946 nr. 1 om salg, omsetning m.v av rugeegg og livdyr fra rugeri eller avlsbesetning av fjørfe.

Virksomheter som er sertifisert ved ikrafttredelse av denne forskriften, kan beholde tidligere utstedt sertifikat inntil utløpet av sertifikatets gyldighet, dog ikke lenger enn 1. juli 1995, forutsatt at virksomheten oppfyller kravene i bilag A.

Virksomheter som skal eksportere dyr eller rugeegg til land innen EØS, må være sertifisert i henhold til denne forskriften.

Bilag A. Vilkår for sertifisering av virksomheter for fjørfe

I. Rutiner for saksbehandling ved søknad om sertifisering

Søknad om sertifisering sendes det lokale Mattilsynet. Det lokale Mattilsynet gir sin påtegning, og videresender søknaden til det regionale Mattilsyn for behandling.

Før søknaden sendes det lokale Mattilsynet må:

1. det lokale Mattilsynet ha inspisert besetningen,
2. det foreligge analysesvar på blodprøver, og
3. det foreligge analysesvar på prøver tatt med hensyn på salmonellainfeksjon.

Eieren er ansvarlig for:

1. å avtale tid for inspeksjon med det lokale Mattilsynet,
2. at søknaden er riktig utfylt, og
3. at nødvendige analysesvar er vedlagt søknaden.

Det lokale Mattilsynet skal ved inspeksjon i forbindelse med søknad om sertifisering og ved det årlige tilsynet, jf. del III fylle ut inspeksjonsskjema fastsatt av Mattilsynet og oversende dette til det regionale Mattilsyn.

0 Endret ved forskrifter 10 jan 1996 nr. 56, 9 jan 2004 nr. 77.

II. Krav til anlegg og drift

For å bli sertifisert og for å opprettholde sertifisering skal virksomheten oppfylle nedenstående krav til anlegg og drift.

A. Virksomheter for avl, formering og oppdrett

1. Anlegg

- a) Anleggets plassering og innredning skal tilpasses produksjonen som finner sted, slik at innslep av sjukdommer hindres og slik at sjukdommer kan bekjempes i tilfelle utbrudd. Dersom en virksomhet har flere arter av fjørfe, skal artene holdes klart adskilt.
- b) Anlegget skal ha gode hygieniske forhold og gjøre det mulig å foreta helsekontroll.
- c) Utstyret skal passe til den type produksjon som finner sted, og det skal være mulig å foreta rengjøring og desinfeksjon av anlegg og transportmidler på en enkel og effektiv måte.

2. Drift

- a) Driftsteknikken skal så langt som mulig være basert på prinsippet om «isolert oppdrett» og prinsippet «alt inn - alt ut». Rengjøring og desinfeksjon skal foretas mellom hvert parti.
 - b) Det skal i virksomheter for avl, formering og oppdrett bare være fjørfe som
 - kommer fra virksomheten selv, og/eller
 - kommer fra andre virksomheter for avl, oppdrett eller formering innenfor EØS som også er godkjent av nasjonal kompetent myndighet.
 - c) Virksomhetens ledelse skal fastsette nærmere hygienrutiner. Personalet skal ha på arbeidstøy og besøkende skal ha overtrekkstøy.
 - d) Bygninger, inventar og utstyr skal holdes i god stand.
 - e) Egg skal innsamles flere ganger om dagen, være rene og desinfiseres snarest mulig.
 - f) Den som driver virksomheten, skal gi det lokale Mattilsynet opplysninger om enhver forandring i produksjonsresultatet eller ethvert annet tegn som kan gi mistanke om smittsom fjørfejukdom. Ved mistanke om sjukdom skal det lokale Mattilsynet ta de prøver som er nødvendige for å stille eller bekrefte diagnosen.
 - g) For hver flokk skal det føres journal som skal oppbevares i minst to år etter at flokken er fjernet. Journalen skal inneholde opplysninger om:
 - fjørfeets ankomst og uttak
 - produksjonsresultater
 - sjukelighet og dødelighet og årsakene til dette
 - laboratorieundersøkelser og resultater
 - fjørfeets opprinnelse
 - eggene eller fjørfeets bestemmelsessted.
 - h) Dersom det opptrer smittsom sjukdom, skal resultatene av laboratorieundersøkelsene umiddelbart meddeles det lokale Mattilsynet.
- 0 Endret ved forskrifter 31 des 1998 nr. 1494 (i kraft 1 jan 1999), 9 jan 2004 nr. 77.

B. Rugerier

1. Anlegg

- a) Et rugeri skal være fysisk og driftsmessig atskilt fra et avlsanlegg og skal være innrettet slik at avdelingene nevnt nedenfor holdes atskilt:
 - oppbevaring og klassifisering av egg
 - desinfeksjon av egg
 - ruging

- klekking
 - klargjøring og pakking av daggamle kyllinger.
- b) Bygningene skal være beskyttet mot fugl utenfra og mot skadedyr. Golv og vegger skal være av solid materiale som er vanntett og vaskbart. Naturlig eller kunstig belysning og regulering av ventilasjon og temperatur skal tilpasses forholdene. Avfall (egg og kyllinger) skal disponeres på en hygienisk måte.
- c) Innredningen skal ha glatte og vanntette vegger.

2. Drift

- a) Driften skal så langt som mulig være basert på prinsippet om «enveistrafikk» for egg, flyttbart utstyr og personell.
- b) Rugeeggene skal komme fra avls- eller formeringsvirksomheter innenfor EØS som er godkjent av nasjonal kompetent myndighet.
- c) Virksomhetens ledelse skal fastsette nærmere hygienrutiner. Personalet skal være iført arbeidstøy og besøkende skal ha overtrekkstøy.
- d) Bygninger og utstyr skal holdes i god stand.
- e) Følgende skal desinfiseres:
- eggene mellom ankomst og ruging
 - rugemaskinene, regelmessig
 - klekkemaskiner og utstyr, samt rom for pakking av daggamle kyllinger, etter hver klekking.
- f) Det må benyttes et program for å kontrollere mikrobiologisk kvalitet, slik at helsetilstanden i rugeriet kan vurderes.
- g) Den som driver virksomheten, skal gi det lokale Mattilsynet opplysninger om enhver forandring i produksjonsresultatet eller ethvert annet tegn som kan gi mistanke om smittsom fjørfesjukdom. Ved mistanke om sykdom skal det lokale Mattilsynet ta de prøver som er nødvendige for å stille eller bekrefte diagnosen.
- h) For rugeriet skal det føres journal, om mulig for hver flokk. Journalen skal oppbevares i minst to år og inneholde opplysninger om:
- eggenes opprinnelse og ankomstdato
 - klekkingsresultater
 - observerte uregelmessigheter
 - laboratorieundersøkelser og resultater
 - eventuelle vaksinasjonsprogrammer
 - antall egg som er ruget, men ikke klekket, og hva de skal brukes til
 - hva daggamle kyllinger skal brukes til.
- i) Dersom det opptrer smittsom sykdom, skal resultatene av laboratorieundersøkelsene umiddelbart meddeles det lokale Mattilsynet.
- 0 Endret ved forskrifter 31 des 1998 nr. 1494 (i kraft 1 jan 1999), 9 jan 2004 nr. 77.

III. Generelle regler om helsekontroll

For å bli sertifisert og for opprettholdelse av sertifikat skal virksomheten:

- a) underlegges tilsyn av veterinærmyndighetene innenfor rammene av en organisert helsekontroll. Helsekontrollen skal omfatte:
- minst en årlig helsekontroll foretatt av det lokale Mattilsynet. Helsekontrollen skal inkludere kontroll med at virksomhetens hygienetiltak og drift gjennomføres i samsvar med del II Anlegg og drift

- gjennomgang av alle opplysninger som er registrert i virksomhetens journal og andre opplysninger som er nødvendige for at det lokale Mattilsynet skal kunne foreta en løpende kontroll av helsetilstanden,
 - b) kun inneholde fjørfe slik dette er definert i § 2 og kun arter som faller innenfor den kategorien fjørfe som virksomheten sertifiseres for.
- 0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 77.

IV. Krav til sjukdomskontroll

For å bli sertifisert og for å opprettholde sertifisering skal følgende program for sjukdomskontroll - punktene A t.o.m D - gjennomføres:

A. Salmonella

Virksomheten skal tilfredsstille kravene i gjeldende forskrift om overvåkning av og kontroll med forekomsten av salmonella hos levende dyr, og ikke være pålagt restriksjoner på grunn av salmonellabakterier.

B. Mycoplasma

I virksomhet for høns og kalkun unntatt oppdrettsvirksomhet for høns til konsumeggproduksjon skal det foretas undersøkelser med hensyn på antistoffer mot *Mycoplasma gallisepticum* (høns og kalkun) og *Mycoplasma meleagridis* (kalkun) ved et offentlig godkjent laboratorium.

I avls- og formeringsvirksomhet samt i oppdrettsvirksomhet for avlsfjørfe av høns og kalkun skal det tas 30 blodprøver fra hver flokk minst to uker før overflytting til oppdrettsavdeling eller oppstart av eggproduksjon. Prøvesvar skal foreligge før overflytting. Under eggproduksjon skal det tas 30 blodprøver fra hver flokk hver tredje måned.

For utstedelse og opprettholdelse av sertifikat kreves at undersøkelsene har gitt negativt resultat.

C. Newcastle disease

I avls- og formeringsvirksomhet for fjørfe, unntatt strutsefugl, skal det minst én gang årlig tas blodprøver. Det skal da tas 60 blodprøver fra hver flokk som er i virksomheten. Prøver skal analyseres med hensyn på antistoffer mot Newcastle disease ved et offentlig godkjent laboratorium.

For utstedelse og opprettholdelse av sertifikat kreves at undersøkelsene har gitt negativt resultat. Virksomheter som har flokker seropositive for paramyxovirus-1, kan likevel opprettholde sertifikat forutsatt at de oppfyller kravene under pkt. D.

Blodprøver uttatt med hensyn på antistoffer mot Newcastle disease kan også benyttes for undersøkelse med hensyn på antistoffer mot mycoplasma.

0 Endret ved forskrift 31 des 1998 nr. 1494 (i kraft 1 jan 1999).

D. Spesielle krav til virksomheter som har flokker seropositive for paramyxovirus-1

For virksomheter som har flokk(er) som er seropositive for paramyxovirus-1 og hvor mistanke om Newcastle disease er avkrefet jfr. forskrift 30. juni 1994 nr. 705 om bekjempelse av Newcastle disease og hønsepest §§ 10 og 11, gjelder i tillegg følgende:

1. Nye dyr kan bare tas inn i driftsenheten dersom distriktsveterinæren finner det godtgjort at fysisk isolasjon og arbeidsrutiner kan forhindre paramyxovirus-smitte fra annet fjørfe innen driftsenheten.

2. Oppdrettsvirksomheter kan bare levere til konsumeggprodusenter innenfor fylkesveterinærområdet og bare til produsenter med et «alt inn - alt ut» system.
3. Rugeegg kan bare leveres til rugeri innenfor samme driftsenhet eller som konsumegg.
4. Kyllinger fra rugeri kan ikke leveres til oppdrettsvirksomheter med seropositive flokker for paramyxovirus-1 med mindre oppdrettsvirksomheten har et «alt inn - alt ut» system.
5. Nye foreldredyr kan bare oppdrettes på driftsenheter hvor alle flokker er seronegative for paramyxovirus-1.
6. Foreldredyr skal ikke overføres til hus i nærheten av seropositive flokker for paramyxovirus-1.
7. Kryssinfeksjon med paramyxovirus-1 mellom flokker og hus skal unngås gjennom et driftsopplegg som er godkjent av distriktsveterinæren.

Dyr eller rugeegg som har opprinnelse fra slike virksomheter tillates ikke eksportert til land innen EØS.